

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ZAŁOŻONY PRZEZ XAWEREGO LISKEGO
W 1887 ROKU

ROCZNIK CXXVI
2019

1

WARSZAWA 2019

KOMITET REDAKCYJNY

DÁNIEL BAGI (Pecz, Węgry), RICHARD BUTTERWICK-PAWLIKOWSKI (zastępca redaktora; Londyn, Wielka Brytania), DOROTA DUKWICZ (Warszawa), JERZY DYGDAŁA (Toruń), MARIAN DYGO (Pułtusk–Warszawa), JERZY EISLER (zastępca redaktora; Warszawa), JAROSŁAW HRYCAK (Lwów, Ukraina), MAGDALENA HULAS (Warszawa), MACIEJ JANOWSKI (zastępca redaktora; Warszawa), TOMASZ JUREK (Poznań), BARTOSZ KALISKI (sekretarz; Warszawa), TOMASZ KIZWALTER (Warszawa), SATOSHI KOYAMA (Kioto, Japonia), WOJCIECH KRIEGSEISEN (Warszawa), ROMAN MICHAŁOWSKI (redaktor; Warszawa), KRZYSZTOF MIKULSKI (Toruń), MICHAEL G. MÜLLER (Halle–Wittenberga, Niemcy), BORYS W. NOSOW (Moskwa, Rosja), ANDRZEJ NOWAK (Warszawa), EDWARD OPALIŃSKI (zastępca redaktora; Warszawa), HENRYK SAMSONOWICZ (Warszawa), JERZY STRZELCZYK (Poznań), PHILIPP THER (Wiedeń, Austria), JACEK WIJACZKA (Toruń)

Redaktorzy tematyczni: ROMAN MICHAŁOWSKI (średniowiecze), EDWARD OPALIŃSKI (wieki XVI–XVII), RICHARD BUTTERWICK-PAWLIKOWSKI (wiek XVIII), MACIEJ JANOWSKI (wiek XIX), JERZY EISLER (wiek XX)

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31
tel. +48 22 831 02 61, e-mail: kh@ihpan.edu.pl
<http://www.kh-ihpan.edu.pl>

Redaktor językowy: Małgorzata Świerzyńska
Adiunkt redakcji: Monika Jusupović

© Copyright by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2019

© All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior permission of the publisher, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk lub odtwarzanie fragmentów tej publikacji w mediach każdego rodzaju wymaga pisemnego zezwolenia Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk

p-ISSN 0023-5903

e-ISSN 2451-1315

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Kolportaż wersji drukowanej czasopisma prowadzi
Wydawnictwo Naukowe Semper
Dział handlowy i księgarnia:
ul. Bednarska 20 A, 00-321 Warszawa
tel./fax: +48 22 828 49 73
<http://semper.pl>
<http://semper.istore.pl>

SPIS TREŚCI

Krystyna Szelałowska, Historyk i społeczeństwo — funkcjonowanie nauki historycznej w osiemnastowiecznej monarchii duńsko-norweskiej	5
Marta Michalska, Problemy społeczne w gotyckiej przestrzeni dziewiętnastowiecznej metropolii w świetle powieści <i>The Mysteries of London</i> George'a W.M. Reynoldsa	39
Remigiusz Kasprzycki, „Naród bez broni”. Niechęć do służby wojskowej w II Rzeczypospolitej z przyczyn religijnych	73

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Dariusz Kołodziejczyk, Brytyjska dyplomacja nad Bosforem od czasów restauracji Stuartów po epokę napoleońską	111
--	-----

*

H.-U. Wiemer, <i>Theoderich der Grosse. König der Goten — Herrscher der Römer. Eine Biographie</i> — Robert Kasperski	125
<i>Nobis operique favete. Studia nad Gallem Anonimem</i> , red. A. Dąbrówka, E. Skibiński, W. Wojtowicz — Rafał Rutkowski	130
M. Tomaszek, <i>Dzieje opatów Moyennoutier. Święci i relikwie w narracji o historii klasztoru</i> — Antoni Grabowski	136
<i>Przestępczość kryminalna w Europie Środkowej i Wschodniej w XVI-XVIII wieku</i> , red. P. Klint, D. Wojtucki — Maria Bogucka	139
J. Wijaczka, <i>Kościół wobec czarów w Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku (na tle europejskim)</i> — Andrzej Karpiński	142
D. Kadzik, <i>Utrzymanie królewskiej teściowej. Wizyta Marii Bawarskiej podczas wesela Zygmunta III Wazy z Anną Habsburg (23 maja — 16 czerwca 1592 r.)</i> — Urszula Zachara-Związek	150
A.S. Czyż, <i>Fundacje artystyczne rodziny Paców: Stefana, Krzysztofa Zygmunta i Mikołaja Stefana. „Lilium bonae spei ab antiquitate consecratum”</i> — Andrzej Rachuba	154
Wacław Tokarz (1873-1937). <i>Z Legionów Polskich na Uniwersytet Warszawski</i> , red. T.P. Rutkowski, T. Siewierski — Henryk Kocój	164
W. Puchta, <i>Powszechna Wystawa Krajowa we Lwowie w 1894 roku</i> — Aleksander Łupienko	166

J. Maternicki, <i>Wanda Moszczeńska (1896–1974). Współtwórczyni polskiej historii historiografii</i> — Jolanta Kolbuszewska	169
<i>Breaking Empires, Making Nations? The First World War and the Reforging of Europe</i> , red. R. Butterwick-Pawlikowski, Q. Cloet, A. Dowdall — Maciej Górny	175
A.M. Орехов, <i>Очерки истории экономических отношений СССР и ПНР. 1944–1957 гг.</i> — Andrzej Skrzypek	180

IN MEMORIAM

Klaus Zernack (14 VI 1931 — 2 XI 2017) — Philipp Ther	187
Jerzy Kłoczowski (29 XII 1924 — 2 XII 2017) — Paweł Kras	191

KOMUNIKATY

Komunikat redakcji — retrakcja tekstu z nr. 4 z 2015 roku	199
---	-----

CONTENTS

Krystyna Szelańska, <i>Historian and Society — Functioning of the Science of History in Eighteenth-Century Denmark and Norway</i>	5
Marta Michalska, <i>Social Problems in the Gothic Space of Nineteenth-Century City from the Perspective of a Penny Part Serial. The Mysteries of London</i> by G. W. M. Reynolds	39
Remigiusz Kasprzycki, „A Nation without Arms”. An Aversion to Military Service in the Second Polish Republic for Religious Reasons	73

CRITICAL ARTICLES — REVIEWS

Dariusz Kołodziejczyk, <i>The British Diplomacy on the Bosphorus between the Stuart Restoration and the Napoleonic Era</i>	111
Reviews	125

IN MEMORIAM	187
-------------------	-----

ANNOUNCEMENTS	199
---------------------	-----